

कमी खर्चिक सेरोटोनिन चाचणी विकसित

डॉ. सागर डेळेकर यांचे संशोधन; अमेरिका ब्रिटनमधील संशोधकांचे सहकार्य

नंदिनी नरेवाडी - पाटोळे : सकाळ वृत्तसेवा

नियंत्रणात येऊ शकते. या निदानासाठी महागड्या तपासण्या कराव्या लागतात. याला पर्याय शोधत कोल्हापूरचे डॉ. सागर डेळेकर यांनी सुलभ व कमी खर्चिक सेरोटोनिन चाचणी पद्धत विकसित केली आहे.

डॉ. सागर डेळेकर यांनी सुलभ व कमी खर्चिक सेरोटोनिन चाचणी पद्धत विकसित केली आहे. त्यांनी हे संशोधन अमेरिका

आम्ही कोल्हापुरी

ब्रिटनमधील संशोधक सहकाऱ्यांच्या मदतीने केले. मानवी शरीरातील आनंददायी मूलद्रव्य इलेक्ट्रोकेमिकल चाचणी पद्धत तसेच अंतीबॅक्टेरियल रंगनिर्मितीसाठी विविध नॅनो संमिश्र यांची निर्मिती प्रयोगशाळेत केली आहे.

डॉ. डेळेकर करवीर तालुक्यातील कुरूकलीचे. वडील टंक डायव्हर

आणि आई गृहिणी. सर्वसामान्य कुटुंबात जन्मलेल्या डॉ. सागर विज्ञान क्षेत्रात अपघाताने आले. कला शाखेचे वर्ग फुल झाल्याने त्यांना विज्ञान शाखेत प्रवेश घेण्यास शिक्षकांनी सांगितले. अकरावीत त्यांना विज्ञान शाखेची गोडी लागली. भोगावती कॉलेजमधून त्यांनी पदवीचे शिक्षण घेतले. पुढे शिवाजी विद्यापीठात रसायनशास्त्र विभागात एम एस्सी पूर्ण करून सोलिड मटेरियल्स या विषयात पीएचडी संपादन केली. २००१ साली

ते नेट परीक्षा उत्तीर्ण झाले.

त्यांची निवड शिवाजी विद्यापीठात अस्थायी प्राध्यापक म्हणून केले. औरंगाबादमध्ये ही त्यांनी काही काळ प्राध्यापक म्हणून नोकरी केली.

तेथे इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स या नामांकित संस्थेकडून त्यांना समर रिसर्च फेलोशिप मिळाली. पुन्हा ते शिवाजी विद्यापीठात ते सहयोगी प्राध्यापक म्हणून रुजू झाले.

चार पेटंट दाखल

दरम्यान, त्यांना भारत सरकारच्या विज्ञान व तंत्रज्ञान विभागाकडून रिसर्च प्रोजेक्ट मिळाला. तसेच यूजीसीकडून पोस्ट डॉक्टरल रिसर्चसाठी रमण फेलोशिप जाहीर झाली. या फेलोशिप अंतर्गत अमेरिकेत फ्लोरिडा स्टेट युनिवर्सिटी मध्ये त्यांनी नोबेल प्राईज विजेते हॅरी क्रोटो यांच्या मार्गदर्शनाखाली त्यांनी बहुआयामी नॅनो समिश्रे या विषयावर संशोधन केले. या संशोधनाबद्दलची चार पेटंट त्यांनी दाखल केली आहेत.

कोल्हापूर, ता. १ : सध्याच्या दगदगीच्या जीवनात मानसिक आरोग्य ढासळणार व्यक्तींची संख्या वाढत आहे. मानवी शरीरातील सेरोटोनिन या मूलद्रव्याच्या प्रमाणावर मानसिक स्वास्थ्य अवलंबून असते. प्राथमिक अवस्थेत याचे योग्य निदान झाल्यास ही परिस्थिती

शिवाजी विद्यापीठात शासनाचा पुरस्कार जाहीर झाल्याबद्दल डॉ. व्ही. एन. शिंदे यांचा कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिर्के यांच्या हस्ते सत्कार झाला. यावेळी पी. एस. पाटील, विलास नांदवडेकर, व्ही. टी. पाटील, गजानन पळसे उपस्थित होते.

‘मूलद्रव्यांची दुनिया’ अनुवादित व्हावे : शिर्के विद्यापीठात व्ही. एन. शिंदे यांचा सत्कार

लोकमत न्यूज नेटवर्क

कोल्हापूर : ‘आवर्तसारणी व मूलद्रव्यांची दुनिया’ या पुस्तकाचा अनुवाद विविध प्रादेशिक भाषांत व्हावा. त्याद्वारे सर्वच भाषांतील विद्यार्थ्यांना त्यांचा लाभ व्हावा, अशी अपेक्षा कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिर्के यांनी व्यक्त केली.

शिवाजी विद्यापीठाचे उपकुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे यांच्या ‘आवर्तसारणी व मूलद्रव्यांची दुनिया’ या पुस्तकाला शासनाचा उत्कृष्ट विज्ञानग्रंथ म्हणून महात्मा जोतीराव फुले पुरस्कार जाहीर झाला. त्यानिमित्त डॉ. शिंदे यांच्या

सत्काराच्या कार्यक्रमावेळी ते बोलत होते. या पुस्तकाला महाराष्ट्र शासनाचा महात्मा फुले यांच्या नावे देण्यात येणारा पुरस्कार लाभला, ही बाब माझ्यासाठी अत्यंत समाधान, जबाबदारीची जाणीव करून देणारी असल्याचे डॉ. शिंदे यांनी सांगितले. प्र-कुलगुरु डॉ. पी. एस. पाटील, गजानन पळसे, नमिता खोत, आलोक जत्राटकर यांनी मनोगत व्यक्त केले. कुलसचिव डॉ. विलास नांदवडेकर, व्ही. टी. पाटील, कवी संजय कृष्णाजी पाटील, डॉ. रणधीर शिंदे, भारती पाटील, आदी उपस्थित होते.

उच्च शिक्षा के लिए बेहतर बजट

उच्च शिक्षा के क्षेत्र में अनुसंधान और कौशल विकास को बढ़ावा देने की दृष्टि से

यह बजट काफी अच्छा है. नई शिक्षा नीति में निर्देशित बिंदुओं को प्रत्यक्ष में लाने के संदर्भ में यह एक महत्वपूर्ण पहल है. 15 हजार से अधिक स्कूलों की गुणवत्ता में सुधार लाने तथा 100 सैन्य स्कूल शुरू करने का जो संकल्प बजट में किया गया है वह काफी अहम है. उच्च शिक्षा आयोग की स्थापना करने के संदर्भ में इस बजट में आश्वासन दिया गया है, यह एक अच्छी पहल है. विदेशी शिक्षा संस्थानों के सहयोग से दोहरी डिग्री, सहायक डिग्री विभिन्न तरह के पाठ्यक्रम चलाने की मंसा इस बजट में व्यक्त की गई है. यू.ए.ई., जापान जैसे देशों के साथ कौशल विकास के लिए सहयोग में बढ़ोतरी भारतीय युवाओं के लिए लाभकारी फैसला है.

-डॉ. डी. टी. शिर्के, कुलगुरु, शिवाजी विश्वविद्यालय, कोल्हापुर